

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

3. Quartæ sententiæ negatiuæ conclusio prima contra præscindentem præfinitionem demonstratur.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

absoluta huius existentia, intercedit: ne iuxta proximum notatum ex precedentia scientia mediae ad auxilij collationem, & consensum absolutum huius absolute libertas videatur eueri: in hanc difficultatem recens Theologiae auditor primus incidit: qua postea videtur Doctos, & acutos recentiores multum diuicari; cum tamen re penitus penetrata, nec parum vexarentur: etenim nec scientia media sola, nec coniunctum cum auxilij, & hypothesi indifferentis de se se purificationem cum absoluta effectus futuritione connexionem habet physicam: scientia enim media sola cum futuritione conditionata, quod obiectum ipsius praesuppositum est, connexionem solummodo habet: cum autem purificatione conditionis essentiam suam non variet, nec mutet eius purificationem absolute effectus futuritionis ipsa secundum se non conuenit: ut nec illius accessu consensum absolutum scientia illa media formaliter representat. Sed nec coniunctum ex utraque: quia nec purificata conditio adiuncta connexa physice cum futuritione, adhuc conditionata, nec cum absolutas effectus est: unde, & coniunctum totum secundum omnem sui partem, & aequale sumptum de se se physice inconnexum est. Dices, etsi, tam scientia media, quam conditio purificata secundum se spectata nullam connexionem cum absoluto consensu habeant, atque in coniuncto illo inuariata essentialiter persistant, tamen in coniuncto illo connexio aliqua est cum absoluto consensu, ut implicet siue hoc illud coniunctum physice persistat: ergo nil praestat argumentum. Respondetur negando suppositum antecedentis: etsi enim scientia media nullam omnino physicam connexionem cum absoluto consensu habeat essentia sua, quam, neque adiuncta purificatione conditionis representat; habet tamen cum consensu conditionato essentialem, ac subinde aliquam connexionem ratione illius, inchoatam, siue conditionatam, si purificetur conditio: logicam scilicet, ut eam conditio futuritio habet, cui scientia media connectitur, & quam ideo nequeat non mediate participare, & quae purificata conditione transeat in logicam connexionem absolutam. Tota ergo connexio coniuncti eius, ea solum connexio extrinseca ipsi est, quam habet futuritio conditionata cum absoluta effectus futuritione: quam quidem physice non inter, siquidem idem effectus physice, & entitativus est utroque statu futuritionis, solum, quoad statum, diversus: & statum quidem verificationis solum, non vere dependentiae, connexionis, & influxus, seu prioritatis naturae, quae eiusdem ad seipsum esse non potest. Itaque solum est connexio futuritionis conditionatae ad veritatem futuritionis absolute posita conditione, logica, & consequentia: quatenus futuritio conditionatae veritatis prioritate, maioris universalitatis prior, quam absoluta futuritio, purificata conditione ab absolute futuritionis veritate obiectivae priori pendet: ideo enim futuritio conditionata contingens est: quia purificata conditione absolute contingens erit; non autem contra: unde, cum conditio purificetur, (quo solum casu praediicari absolute contingens libertati poterat) status conditionatus consequens est, & absolutam contingentis libertatem supponens, cui proinde nequeat officere.

9. Hinc apparet scientiam mediae praecessione, cum ordine praedestinationis consensum de facto auxilium effectusque contingens a Deo absolute obtineretur, nullatenus huius absolute libertati obesse, nec hypothesim, quoad contingentiam effectus immutare: cum prorsus, quatenus physice ad ipsum praecedit, & conducit, indifferens sit; neque ex eo, quod ex scientia media donec auxilium diversimode voluntate in ad consensum moueat, ac sollicitet, atque ex simplici intelligentia donatum ad eundem sollicitaret, & moueret: quare, etsi utilis, ac necessaria scientia media sit ad Dei praedestinationis securitatem, ac praedestinationis infallibilitatem, & certitudinem; ad effectus vero contingentis influxum, & libertatem absolute illius positionem impertinenter se habet: ac proinde, quoad eius contingentiam, siue conditionatam, siue absolutam, non magis variat hypothesim, cui additur, vel aufertur, quam si eidem hypothesi addatur hominis, liberè sub ea hypothesi consensum, gladius vel galerus, nihil prorsus in eum con-

sentum influentes: cum autem coniuncti ex scientia media & conditionis absolute posita, & purificata cum effectu connexio intrinseca non sit, sed extrinseca a futuritione conditionata, ubi purificata conditio est, motu accepta, immò eadem, nihilque diversum, ut dicimus, & patet, quia è sola futuritione conditionata, & purificatione conditionis ex scientia simplici intelligentiae eadem ad futuritionem contingentis absolute consequentia deducitur, atque ea logica solum & consequentiae connexio, & necessitate solummodo consequente & ex suppositione absolute contingentiae effectus sit, (ut etiam ostendimus) sit plane eiusdem effectus libertati derogare minimè posse. Derogare vero quantumque necessitatem, & connexionem physicam intrinsecam, atque identitatem cuiuscumque principij, aut conditionis physice antecedentis, naturaeque & causalitatis prioris; quae omnia notata, ad veram quantitatē huius, & aliarum difficultatum affinium in schola nostrae principis, decisionem habenda praeculis semper sunt: sed aiunt tamen acutuli, nescio qui; physice causalitatis connexionem ritè, recteque coniuncto illi scientiae mediae dirigentis auxilij collationem, & absolute positionis, & existentiae auxilij denegari, in nostris principis, cum absoluto consensu, at vero absolutam physicam coniuncti illius realiter à consensu absoluto distincti connexionem negari à sano homine minimè posse: cum nil aliud physica connexio cum alio realiter diuerso sit, quam, illud siue hoc esse physice non posse: ac subinde ex illius physica existentia legitima illustratione huius existentiam physicam inferri: quod in coniuncto scientiae mediae, & purificationis conditionis aperte inuenitur: id autem siue connexionem physice causalitatis reperiri in coniuncto illo posse respectu absolute consensum patet; siquidem in praesentia absolute (et mille aliis) physica cum sui obiecti absolute futuritione connexio, non autem physice causalitatis inuenitur: verum in his, quae quovis gradu natura praecedunt connexionem physicam quae causae, seu causalitatis cum posteriori, & effectu non sit impossibile esse hactenus ostendimus neque praesentiae exemplo, quae suo obiecto posterior est, vltimo alio poterit, adhuc apparet instari: distinctio autem physica extremi, quod acquirit sine physica alterius existentia physice existeret, si intrinseca ipsi connexio, & immediata cum illo sit physica esse coniunctur; focus si extrinseca, mediata, & ratione alterius, quod concernit, solumque logice cum extremo illo connectitur, ut de coniuncto illo respectu consensum absolute ostendebamus, docentque nobis omnes, qui necessitatem absolute consensum in coniuncto illo inclusam, non physicam, sed logicam, & consequentiae vocant.

CERTAMEN III.

*Quarta sententiae negativae conclusio
prima contra praescidentem praesumptionem demonstratur.*

1. Si prima conclusio: praesentio praescidentis à mirabilis liberis, atque ab effectus libertate nec necessitatem mediam proinde concernens natura sua, vel, ut sui regulam supponens, effectus aboler libertatem. Probatur contra pauculos recentiores: quia posita praesentio praesentia nulla est in voluntate, siue agente libero potestas ad ponendam omissionem effectus ita praesentis ergo neque vlla in actu primo libertas, sed omnino necessitas, & determinatio voluntatis ex parte actus primi ad effectum ita praesentem: consequentia patet ex definitione causae, vel potentiae liberae datae, & explicata certam, secundo quae in potestate essentialiter constituta, & indeterminata ad vtrumvis essentialiter constituta, & determinatione ad vnum, atque impotentia absoluta ad extremum alterum prorsus aboleretur. Antecedens

redens probatur: quia posita præfinitione non est potestas in voluntate ad ponendam negationem effectus ita præfiniti cum eius præfinitione, siue in sensu composito præfinitionis; alioqui carere effectui præfinito eius præfinitio posset: id quod intrinsece eius absolute efficaciam, & essentiali connexioni demonstratis certam. 1. à num. 3. contradicit, sed neque est potestas in voluntate ad ponendam effectus ita præfiniti negationem in sensu diuiso, nisi sensu Thomistico, & abusu; abunde à nobis impugnato tom. 1. de Deo vno, d. 3. quæst. vlt. & qui tantum est, atque, si non adsit ea præfinitio: quæ conditionata potestas est, non absoluta ad absolutum effectus libertatem requisita: & conditionata, quæ ex parte subiecti absolute, est ex parte obiecti conditionata, non adsit, solumque ellet, ex parte adhuc subiecti, si præfinitio abesset: unde euidenter potius ostenditur eam præfinitionem potestatem ad ponendam ita præfiniti effectus negationem prorsus euertere: cum, nisi ea præfinitio, sicuti, & quavis necessitate essentem libertatem causæ absolute sublata, esse ea potestas minime posset: ergo nulla est potestas in voluntate eiusmodi præfinitione posita ad apponendam negationem effectus ita præfiniti. Patet: quia ultra potestatem causæ libere ad ponendam præfiniti effectus negationem in sensu, vel composito, vel diuiso præfinitionis posita præfinitio ipsius, nulla potestas esse, exco-
gnitive, nisi scilicet potest: iam vero, quod nec in sensu diuiso, non Thomistico, sed vero, & ad rem vtili, nulla sit posita præfinitione præfata ad effectus ita præfiniti negationem apponendam ex parte voluntatis in actu primo potestas, probatur aperte: quia eiusmodi potestas est potestas voluntatis ad auferendam, & diuidendam à negatione effectus præfiniti, vel (propius loquendo) impediendam præfinitionem, ne ex parte actus primi fuerit per exercitum absolutum liberum suæ potestatis indifferens absolute exercitum in appositione effectus ita præfiniti: atqui hæc potestas nequit esse in voluntate: ergo nec potestas ad negationem ita præfiniti effectus in sensu diuiso præfinitionis non scilicet, sed vero, & ad rem vtili. Minor proxima probatur: quia ea potestas in sensu diuiso præfinito, seu impediendi ne fuerit ex parte actus primi, atque diuidendi ex parte illius antequam ex parte illius ellet, præfinitionem effectus præfiniti à negatione eiusdem effectus præfiniti, solum esse potest cum præfinitionis pro illo priori posito, & antecessio ab eiusmodi exercitio absolute libero voluntatis in apponendo effectui præfinito pendet: atqui præfinitio omnino præfinitens à mediis libris, effectusque præfiniti libertate, adhuc conditionata, sub quavis hypothese effectus præfiniti scientiaque media illius, nullam dependentiam, imò nec dependentiam vmbriam, ab exercitio vilo libero voluntatis in apponendo effectui præfinito, non solum absolute (vt opus reuera est) sed nec conditionato in sui positione pro priori actus primi, & antecessio habet: cum ab his omnibus independentem eius præfinitio à Deo concipitur, & habetur: ergo neque est in voluntate potestas, in sensu diuiso vero, & ad rem vtili, seu diuidendi præfinitionem à negatione effectus præfiniti.

2. Respondent primo Recentiores in voluntate esse potestatem coniungendi negationem effectus ita præfiniti cum sui præfinitione secundum se præcise sumpta, secus vt coniunda cum mediis efficacibus: sicuti, & est ad negationem effectus liberi, ad quem quis à Deo prædestinatur prædestinatione sola spectata, secus coniunda cum mediis efficacibus. Præclusa tamen solutio hæc absolutam consensum de sese, mediisque inspectatis intrinsecè, atque essentia sua efficaciam, & connexionem physicam cum effectui præfinito habere, ac subinde cum eius negatione impossibilitatem, quam quidem prædestinationem non habet: quia effectus, ad quem prædestinatus, voluntas efficax non est, sed eius efficacia erga medium est, nec ad effectum, vt obiectum etiam efficaciter voluit, porrigitur: ac proinde solum rationem efficaciam mediatorum, & scientiam media, cui ad sui instrumetum inmittitur, connexionem logicam, sicuti, & medium efficaciam, mediaque scientia, qua diiungitur ad

prædestinandum Deum, cum effectui absolute, solum modo habet, & quæ potestatem physicam absolute & simpliciter talem non lædat, quia consequens, ad huc cum mediis efficacibus coniuncta, solum est nec, si antecessio in eo coniuncto, vel præfinitionis, vel prædestinationis, & absolute necessitas, & connexio cum effectui præfinito, vel ad quem prædestinatur, & impossibilitas cum eius negatione admittatur, saluari eius libertas in nostris & certis principis potest, vt ex dictis tam hic, quam tomo primo, de Deo controuersia 3. disputatione prima, quæstione vltima, villatenus potest: quare responsio hæc ex eorum principiorum impenetratione procedit.

3. Idcirco laudari à nobis sæpe Recentiores subiles, & Commagistri nostri Mariani respondent: Non esse in voluntate potestatem coniungendi negationem effectus ita præfiniti cum eius præfinitione præcise sumpta, vt præfati Recentiores aiebant, esse tamen potestatem absolutam ad impediendam præfinitionem, ne pro priori suo natura poneretur, ac præcederet per liberam negationem effectus in sensu diuiso, quam primi non adeo acuti Recentiores negabant: ita vero Mariani potestatem hanc voluntatis ad negationem effectus præfiniti in sensu diuiso præfinitionis de se connexæ cum effectui, & cum eius negatione inconiungibilis mediat: est enim, inquit, ex prædicato intrinsece efficaciam eiusmodi præfinitio connexionem habeat cum medio efficaci: aut indifferens est, vt existat cum medio intrinsece efficaci, vel efficaci solum extrinsece: solumque cum alterutro connexionem habeat: quare, & sine utroque esse absolute nequit: in iis autem, quæ cum duplici extremo diiunctim connexionem habent, dependentia eorum ab eo extremo, quod de facto ponitur, admittenda est: præsertim cum utriusque simultanea positio repugnat (vt in præfinito medijs natura sua efficaci, & natura sua indifferens, solumque extrinsece efficaci in ordine ad liberum effectum) vt patet in effectui, qui ab alterutra causa provenit natura sua debet, & indifferenter potest: quare, & alterutrum connectitur, & tamen ab ea, quæ de facto in ipsum influit eius existentia de facto pendet: scientia item visionis de existentia futuri, etsi non pendeat ab hac causâ determinatè, cum ab hac, vel alia poni futurum, ac subinde eius visio posset: aut de facto ab hac, quæ de facto futurum ponitur, & huius, & visionis eius existentia absolute pendet. Ratio à priori est: quia realis connexio diiunctim, cum alterutro extremo, cum nequeat esse absolute ad indeterminatum extremum, ad utrumque determinata sui conditione negationis alterius extremi ex oppositis est: quæ, subinde purificata conditione negationis vnius extremi, in absolutam connexionem, cum extremo altero determinatè, atque ab illo determinatè dependentiam transeat. Cum igitur præfinitio hæc præfinitens cum alterutro medio, vel natura sua efficaci, vel extrinsece solum efficaci à consensu, seu effectui libero, diiunctim natura sua connectatur, seu cum vnoquoque ex illis determinatè sub conditione negationis extremi alterius, fit, vt, posita negatione medijs natura sua efficaci, cum solum extrinsece efficaci, quod de facto ponitur, connectatur determinatè, ab eoque pendeat: cuius efficaciam, cum per liberam effectus præfiniti omissionem tolli à voluntate antecessio posset, atque reddi medium illud inefficax, fit, vt præfinitio, quæ ei determinatè medio, cuiusque efficaciam de facto connectitur, à libero consensu, & effectui voluntatis, atque, atque medijs ipsius efficaciam, in sui existentia, & absolute pro priori natura positione dependeat.

4. Multa discursus hic subtilis Recentiorum, satis difficilia, mouet. Primum principium, & causam necessariam, connexionemque essentia sua cum suo effectui suæ proximo, suæ remoto (cuiusmodi præfinitio, cum auxilij, tum effectus præfiniti est) posse ab illo in sui existentia pendere. Nec enim idem est eam causam seu principium sine eo effectui esse non posse, ac pendere in sui existentia propria dependentia ab illo, & reliquis, à quibus ille dependet. Alioqui potentia notionalis, personæque Patris proprie penderet à persona Filij, cui essentia sua connectitur, ita, vt esse sine illo nequeat

X 3 (quod

(quod hæreticum esse ostendimus controverſi. de Trinit. d. 2. quæſtion. 3.) nec citius Pater Filio, quam Filius Patri, Prior origine foret: quod eſt etiam erroneum. Secundo, cum effectus omnis poſterior natura cauſa ſua phyſice actiua, quoad exiſtentiam ſit: ac proinde ſue cauſe phyſice actiue abſolutam exiſtentiam (ſine qua ex parte actus primi cauſari abſolute nequit) pro priori nature ad abſolutam ſui exiſtentiam ſupponat: implicat effectus exiſtentiam abſolutam ad exiſtentiam abſolutam ſue cauſe ſupponi (vt ad veram dependentiam exiſtentie cauſa ab exiſtentia effectus ſui ſupponi oportet) quin poſterior natura ad prius natura reuocetur, & ſui cauſam, ſequè ſubinde ipſum, manifeſta, & multiplici contradicitione natura antecedit, cuius contradicitionis euidentia mutam cauſarum cauſalitatem in diuerſo etiam genere iidem Recentiores exhorrent. Tertio dependentia rei ab alio in ſui exiſtentia auxilij ab illo præſtandi indigentiam ad ſui exiſtentiam eſſentialiter in ſe illa ſupponit: vt de ſe patet, & controverſi. de cauſis demonſtrati cum Vaſquez contra Petrum Hurtado. Hanc indigentiam auxilij à ſuo effectū, proximo, vel remoto, nequit habere cauſa, etiam neceſſaria, de ſequè connexa cum illo ad ſui exiſtentiam: ergo nec dependentiam ab illo. Probatur minor, cauſa neceſſaria eſſentia ſua, vbi primum ſue eſſentialis connexionis eſt, & ſi mediata cauſa ſit, cauſas intermedias, non ſolum neceſſarias ad effectum, ſed à quibus immediata neceſſitate, & infallibilitate effectus ille, cui de ſe connectitur determinat, infallibiliter proveniat: ergo ſine indigentia auxilij ab effectū, vel intermediiſ cauſis, præſtandi, de ſe, ſuaque eſſentia habet ea omnia ponere, quæ ad exiſtentiam ſui ſimultaneam cum termino, ſeu effectū, cui connectitur, & ſine quo proinde eſſe non poteſt, requiruntur: quare quod ſine illis eſſe abſolute nequeat, non quidem indigentia cauſe neceſſarie connexæ eſſentia ſua cum effectū eſt (verbi gratia præſinitionis cum effectū præſinito) ſed potius incutiabilis, inſuſtrabilique natura ſua cauſe neceſſarie poteſtis impoſe ſe continendi ab effectū ſui productione: exempla vero Recentiorum ad oppoſitum ſuadendum ſumuntur ex effectū natura ſua diſiunctum connexi cum cauſis ſuis, quarum neutra determinat ad eius poſitionem neceſſaria ſit, ſed alterutra: reſpectu quarum dependentia eſſe optime poteſt, ac de facto eſt ab ea determinata à qua de facto producit: in cauſa autem effectus, vel proximi, & immediati, vel mediati, & remoti, cui eſſentia ſua, ſive diſiunctum, ſive determinat, connectitur, dependentia ab illo, vel determinat, vel diſiunctum ſumpto, abſque contradicitione prædicta eſſe non poteſt: quare cauſe, & actionis ad effectum connexio abſolute dependentia ab illo à nemine hætenus dicta eſt: ſed cum addito dependentia à poſteriori: ſicut imago picta hominis ſolum cum addito *pictus* homo dicitur.

¶ Verum ad doctrinam connexionis realis phyſicæ, & intrinſecæ cauſe cum effectū, vel effectus cum cauſa alterutra diſiunctum veniamus: quæ quidem in cauſis, & effectibus pure realibus eſſe nequit: cum nullis pure realibus reſpectus ad terminum præſinitum, vel vagum eſſe poſſit, quem ſola ratio, non ſine figmento, inducit: cum nihil realiter, ac non pure intentionaliter præſinitum aut vagum eſſe in rebus poſſit; eſſi à nobis, qui eos terminos beneficio rationis intentionaliter inducimur, ea connexio cum duplici termino diſiunctum ſæpè ad diſputationes admittatur. Sed neque modo explicato à Recentioribus: nempe, connexio illa phyſica cum vtroque determinatè extremo conditionata eſt, cum vnoquoque ſub conditione negationis extremi alterius oppoſiti, id enim non minus implicat, quam rem pure phyſicam; & in ſe, ſuaque entitate abſolutam conditionatam eſſe, exempla nihil de intrinſeca pure phyſica connexione conditionata probant; ſed de extrinſeca ſolum dependentia, & cauſalitæ paſſiva grammaticali de facto ab ea cauſa, à qua de facto producit; ex qua intrinſeca abſoluta connexio cum hac cauſa determinatè, à qua de facto producit, cum aliæ abſint, à quibus produci poſſet, nullatenus inferitur. Alioqui, cum ab alio quam à

primo producente effectus conſervatur, intrinſeca eius connexio abſoluta, quare, & effectus alius eſſe deſiciente vel abſente eorum productore: nihilque eſſe, quod conſervaretur ex his quæ conſervari ſolam videmus; ſed ea omnia producerentur primo: & quis crederet etiam phyſicam conditionatam connexione rei intrinſecæ ſola extrinſecæ cauſe negatione poſita in abſolutam rei eidem immutata intrinſecam, & eſſentialem tranſire: certè nimis credulo auditore ad fidem hæc opus eſt; cum & extrinſeca termini poſitione nouis relationibus res accidentalitè mutari agere à Deo à nonnullis deglutiatur: ſed quorſum connexio illa pure phyſica, & realis vnius ad plures terminos diſiunctum, & vage vnum, vel alium, vel conditionata ad eorum ſingulos determinatè ſi alij abſint, tanto, tamque debili molimine adſtruantur, videamus: vt ſcilicet voluntatem, ſeu præſinitionem Dei in medium, ſeu auxilium efficiat, vel natura ſua, vel ſolum extrinſecus à conſenſu, ſeu effectū libero ferri diſiunctum poſſe monſtrare: vel vt decretum ſeu eius connexione intrinſecam cum pluriſus terminis diſiunctum explicabatur Recentiores ad eorum ſingulos determinatè, ſed conditionate ſub poſitione ſcilicet negationis alterius: id autem eſſi non et falſis illis principiis vltro dabimus, qui cum voluntate affectus ratione, & cognitione ducatur, quæ, & terminum vagum, & præſinitum & ſub hypotheſi Deo etiam poteſt proponere (vt controverſi. de Incarnat. ſæpè, vt probauimus) vel ſuppoſuimus: in ſic propoſitum obiectum, vel diſiunctum, vel conditionate Dei voluntatem ferri poſſe libenter fatebimur.

6. Ceterum eo admiſſo diſcuſus totus Recentiorum non inferit connexione intrinſecam præſinitionis cum effectū præſinito, præſcindentis de ſe à mediis efficiacibus, vel de ſe indifferentibus, & extrinſecis ſolum efficiacibus, ac proinde indifferentibus, & vt cum alterutro alterutrinſque electione coniungitur, connexione ſolum medijs de ſe indifferentibus & extrinſecis ſolum efficiacibus, atque ab effectū ipſo abſolute, & antecederet impoſſibili, vel alia, adiuſtar huius connexionis intrinſecæ, cum effectū præſinito connectitur cum præſinito ipſe præſcindat à medijs, & effectus libertate, atque eius efficiacia in effectum ſecundum ſe feratur, non curato, neque attenda eius libertate, neque ſcientia medijs, cui ea præſinitio non dirigitur: nequit à medijs indifferentibus de ſe, (à quibus omnino in ſui efficiacia, & intrinſeca connexione præſcindat, quæque pro poſſentia nature eligit, & quibus effectum præſinitum exequatur benignitate, efficiaciam, & connexionem benignam cum effectū præſinito intrinſecam, & ab hoc, & efficiacia benigna medijs abſolute & antecederet impoſſibile trahere. Secundo ex neceſſitate, qua præſinitio de ſe alterutro medijs efficiacis, vel natura ſua, vel extrinſecus talis electionem Deum antecederet determinat, eadens eſt, eius efficiacia, & connexionem cum effectū præſinito antecederet, & ab eiuſmodi electione & medio benigne efficiacis abſolutam eſſe: quia, ni abſoluta, & antecederet præſinitionis efficiacia, & connexio cum effectū foret; de ſe ſe Deum ad alterutrum medijs efficiacis electionem non determinaret: nec niſi poſtea conditione effectum abſolute inferret. Tertio: eſſi connexio præſinitionis intrinſeca, adhuc erga media, & eorum electionem, conditionata eſſet, quæ abſoluta reſpectu præſinito eſt, poſita conditione, ſeu negatione medijs nature ſua efficiacis, tranſire in abſolutam euidentem præſinitionis intrinſecæ connexio non poſſet, ſed alterutra efficiacis decreti abſoluti, abſolutam connexionem induceret: neque enim, quod eſſentia ſua fertur, effectus etiam, in obiectum conditionatum, idemque ſeri in abſolutum poteſt. Denique, ſi Recentiores illi, vt alij ſolum poteſt, connexione intentionis efficiacis, ſeu præſinitionis cum effectū præſinito ab illius in effectum influxu mediato diuident, in æquiuocationem, & fallacem hanc doctrinam, & adeo à nouitate principijs alienam conſuſionem minime inclinat, viderent enim influxum mediatum in effectum per media hæc, vel illa indifferentiter eſſe poſſe; ſecus autem influxum ipſum, qui à medio, & eſſentia ſua conditionatè eſſe debet: quia illi ſe ipſo, & eſſentia ſua conditionatè eſt.

7. Nihil ergo hæc discursuum machina argumenti nostri euacuatur: quod sic breuiter ostendo: id quod essentia sua præcindit à medio determinato, nequit in sui existentia pendere, tanquam à termino vi eius apponendo, à medio determinato: cum eo medio sublato, appositæque alio eius essentia actu persisteret; alioquin essentia sua à medio determinato penderet, si absque illo esse absolute non posset. At præfinitio præcindens, cuiusque efficacia, & connexio intrinseca cum effectu præfinito essentia sua præcindit à medio determinato de se indifferenti, & extrinsecus solum efficaci ab effectu libero, sic præfinito: ergo nequit in sui existentia ab eiusmodi efficacia, ac subinde ab effectu libero, tanquam à termino in sui absoluta positione, & existentia pendere: eadem vi repellitur præfinitio præcindens ex præcensione, quam à scientia media habet: inde enim eius præcedentiam esse pure antecedentem, ac eius cum effectu præfinito connexionem, & necessitatem, quam causæ alias liberæ affert ad illum producendum, antecedentem & libertati aduersam esse absque ulla consequentis necessitatis vmbra (quam alij in suis præfinitionibus per scientiam mediam regulatis, tamen inuicem aucupantur): cuiusmodi est: si quid autem effugij ex scientia media, siue comitante siue per accidens supposita præcindens huius præfinitionis auctoribus tenetur cert. 4. occupabitur illud de benigna efficacia mediorum præcelsum omnino hic est. Aliud denique de principio remoto, præcindens, & non præcindens præfinitionibus commune, satis superque obtinuerimus cert. 2. à num. 7. denique ne viliam, etiam auiam euadendi viam expediam aduersariis relinquamus crassa quadam doctrina à nonnullis (quorum nomina honoris, & modestiæ causa reticeo, et si ipsi Typis prodiderint) ut principium meriti remotum posse sub meritum cadere desiderarent: atque inde difficultates quasdam Incarnationis in Valgiano decretorum eius ordine componebant excogitata, quæque pro præcindens, vel non præcindens præfinitionibus vi aduersarij posset, reicienda hic breuiter erit. Aiant enim causas, & principia remota effectus, causas, & principia per accidens esse ad effectum producendum: nihilque magis ad ipsum naturæ præcedere quam musica in Archetecto, vel Archetecto ad arandum, vel edificandum, vel pileus legentis ad stridendum: eis quippe exemplis causam per accidens Aristoteles non semel excipit.

8. Inde dici nunc posset: quemadmodum musica, & similes causæ per accidens nihilo modum operandi Archetecti immutant: ita etiam nec præfinitiones, cum causæ remotæ, & per accidens, iuxta eam doctrinam, sint, nihilo etiam modum operandi agentis liberi creati immutarent. Ceterum causam remotam non esse causam per accidens (de qua Aristoteles ibi) à suo Philosopho cogitari, nedum asserti nequit: cum causæ remotæ deest proximè existentiam, & virtutem, quæ immutatio influat, & producat effectum: quare longe aliter se erga effectum habent, ac musica in Archetecto respectu adificij, & causæ per accidens ab Aristotele eo exemplo declarata. Secundo, si causæ remotæ necessaria, & essentialiter requisita ad proximè productionem sit: quia ratione per accidens, sicut musica respectu adificationis in Archetecto respectu effectus erit: cum ea deficiente; nec proxima causæ, nec eius effectus esse absolute possent? Si autem non essentialiter requisita: quia ab illa potest causæ proximæ produci; & tamen de facto ab hac produciatur, præcedentiam naturæ suo loco, & priori ad effectum de facto habet, atque atque essentialiter requisita causæ ad suum effectum: eoque solum differunt: quod essentialiter, & necessario hæc ad suum loco suo effectum, & priori naturæ antecedit; illa vero ex accidenti respectu sui effectus eam prioritatem naturæ sortitur: quia hic ab illa causæ esse æque possent. Id quod, & causæ proximæ non essentialiter requisitæ ad effectum contingit: nempe, ex accidenti respectu effectus ipsum naturæ antecedere; nec tamen inde causæ per accidens, sicut musica adificantis ad adificium est, sed vera causæ de facto effectus sui est; tamen ex accidenti causa illius sit: quod in eam doctrinam memoratos Doctores egi causam om-

nem, quæ ex accidenti talis vere est, cum causæ per accidens confundentes negaturos subinde Philosophicum illud, & rationis naturalis lumen notum axioma: quod est causa causa, est causa causæ.

CERTAMEN IV.

Conclusio secunda contra præfinitiones non præcindentes à medijs, & effectus libertate, & per scientiam mediam essentia sua regulatas.

1. Si negatiue nostræ sententiæ conclusio secunda. Præfinitio, etiam essentia sua regulata per scientiam mediam de effectu contingentem sub conditione medijs de se indifferenti, extrinsecusque ab effectu ipso solummodo efficaci, est impossibilis vt potest absolute præfinito effectus, libertati contradicens. Probatur conclusio eisdem argumentis, quibus præcindens certam. 3. impugnabamus. Omnis necessitas simpliciter, & absolute talis, vt sit effectus, seu absolutam positionem pro naturæ priori antecedens pugnat cum eius effectus libertate absoluta: atqui necessitas præfinitionis, per mediam etiam scientiam essentia sua regulata, est necessitas simpliciter, & absolute talis, vt effectus sit, & antecedens pro naturæ priori absolutam præfinito effectus positionem: ergo pugnat cum absoluta effectus præfinito libertate. Maior est Patrum, & Theologorum omnium axioma euidens de se, & rationis lumine notum à nobis demonstratum tom. 1. de Deo vno controuersi, d. 1. tota ex scripturæ question. 1. ex Patribus question. 2. ex scholasticis, & ratione quæst. ult. Minor probatur: quia omnis necessitas præcedens effectus absolutam positionem: cognosque ex parte actus primi, & prioris naturæ, vel prohibens, aut resistens, vt sit, vel non sit effectus, est simpliciter, & absolute necessitas, vt effectus sit, atque antecedens naturæ effectus absolutam positionem vt vidimus cert. 2. atqui necessitas præfinitionis est necessitas vt præfinitus effectus sit, quæ absolutam rei positionem præcedit, cognosque, vt effectus præfinitus sit, prohibetque, & resistit, vt non sit: ergo est necessitas absolute, & simpliciter talis, atque naturæ priori absolutam eius effectus positionem antecedens. Proxima minor probatur, quia necessitas absolute, & simpliciter, atque antecedens absolutam effectus positionem nihil aliud est, quam connexio intrinseca, & essentialis causæ cum absoluta positione effectus: ita, vt implicet causam absolute esse, quin sit effectus, quem proinde connexionem, & determinationem suam intrinsecus causæ efficacia, & connexionis necessitatis, & inextricabiliter pro posteriori naturæ apponit, ac deuoluit: atqui præfinitio intrinsecam habet efficacia, & connexionem cum effectu præfinito, cuius causæ est, ratione cuius, nequit esse sine effectu præfinito, quem proinde efficacia, connexionis quæ suæ determinationem necessario, & inextricabiliter deuoluit, & apponit; ergo habet in se ac de se affert antecedentem absolutam ac simpliciter talem necessitatem effectus præfinito.

2. Eodem fere recidit argumentum, quod expressius instruximus certam. 3. contra præfinitionem, præcindens quia libertas causæ in actu primo, ac subinde effectus, (qui eius libertate ad vtrumvis solummodo liber in actu secundo extrinsecus est) essentialiter dicit potestatem indifferenter causæ ad effectum, & eius negationem, seu omissionem (si contradictionis libertas sit) nec determinatam ad vnum, vt vidimus certam. 2. numer. 1. Sed posita præfinitione effectus alias liberi (regulata etiam essentia sua per scientiam mediam) nulla est potestas agentis liberi creati ad negationem, seu omissionem effectus præfinito, siue in sensu composito, siue in sensu diuino vtili ad saluandam causam, & effectus absolutam libertatem, vt vidimus ibidem 2. ergo nulla est causæ, & effectus præfinito absoluta libertas. Minor